

Sygn. akt II UK 133/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

SSA Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku A. P. Sp. z o.o.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość zasiłku chorobowego i związaną z tym wysokość składki na
ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 marca 2011 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 28 października 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 28 stycznia 2008 r. oddalił odwołanie A. P. Spółki z o.o. (zwaney dalej wnioskodawcą) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwanego dalej organem rentowym) z dnia 6 czerwca 2007 r., którą zobowiązano wnioskodawcę do zwrotu wypłaconego J. Z. (zwanemu dalej zainteresowanym) zasiłku chorobowego za okres od maja do sierpnia 2005 r. w łącznej kwocie 200.651,97 zł oraz do korekty dokumentów rozliczeniowych za ten okres.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2008 r. oddalił apelacje wnioskodawcy i zainteresowanego.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 12 marca 2009 r., uchylił wyroki Sądów obu instancji, zniósł postępowanie przed tymi Sądami i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, wskazując, że orzeczenie przez sąd rejonowy w sprawie, w której właściwy rzeczowo był sąd okręgowy (art. 477⁸ § 2 pkt 1 k.p.c.), powoduje nieważność postępowania określona w art. 379 pkt 6 k.p.c.).

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 4 czerwca 2009 r., Sąd Okręgowy zmienił decyzję organu rentowego z dnia 6 czerwca 2007 r. i ustalił, iż zasiłek chorobowy za okres od 4 maja do 19 sierpnia 2005 r. należny zainteresowanemu w części dotyczącej kwoty 200.651,97 zł, był wypłacony prawidłowo (pkt I), zobowiązał Zakład do zwrotu wnioskodawcy kwoty 200.651,97 zł, tj. świadczenia spełnionego po wydaniu prawomocnego wyroku (pkt II) oraz zasądził od Zakładu na rzecz wnioskodawcy kwotę 1.410 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III). Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne.

Zainteresowany jest zatrudniony u wnioskodawcy na stanowisku prezesa zarządu. Treść jego stosunku pracy regulowana jest postanowieniami umowy o pracę z dnia 15 października 2002 r., aneksem zmieniającym z dnia 1 października 2004 r. oraz uchwałami Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 1/10/2002, 1/09/2004, 2/09/2004, 1/11/2005 i 1/02/2006. Obowiązujący u wnioskodawcy

regulamin wynagradzania nie dotyczy, między innymi, dyrektora produkcji, które to stanowisko zajmuje zainteresowany.

W okresie od 1 kwietnia do 19 sierpnia 2005 r. zainteresowany przebywał na zwolnieniu lekarskim, w związku z czym - na podstawie art. 92 k.p. - pobierał za okresy orzeczonej niezdolności do pracy wynagrodzenie od 1 kwietnia do 3 maja 2005 r., a od 4 maja do 19 sierpnia 2005 r. zasiłek chorobowy. Składnikiem podstawy wymiaru zasiłku chorobowego była przysługująca zainteresowanemu nagroda roczna, z uwagi na to, że podstawę obliczania tej nagrody stanowi wynagrodzenie wypłacone za okres, za który należna jest nagroda, pomniejszone o okres pobierania zasiłku chorobowego.

Zgodnie z umową o pracę oraz uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 października 2002 r. nr 1/10/2002, prezesowi zarządu - dyrektorowi naczelnemu oraz wiceprezesowi zarządu - dyrektorowi handlowemu przysługiwała premia kwartalna w wysokości 60% wynagrodzenia zasadniczego, płatna najpóźniej do ostatniego dnia kwartału następującego po ostatnim miesiącu kwartału, za który premia przysługuje. Podstawę liczenia premii stanowiła suma wynagrodzeń zasadniczych pobranych w kwartale, za który naliczana jest premia. Nadto wskazaną uchwałą przyznano członkom zarządu premię roczną, płatną - po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy - pod warunkiem, że Spółka osiągnie za ten rok zysk netto. Premia ta dla prezesa i wiceprezesa zarządu przysługiwała w wysokości do 500% wynagrodzenia rozumianego jako łączna kwota wynagrodzeń zasadniczych wypłaconych członkom zarządu w roku, za który obliczana jest nagroda.

Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 22 września 2004 r., nr 1/09/2004 - zmieniono pkt 3 i 4 uchwały nr 1/10/2002 w ten sposób, że przyjęto, iż prezesowi zarządu - dyrektorowi naczelnemu oraz wiceprezesowi zarządu - dyrektorowi handlowemu przysługuje premia miesięczna w wysokości 60% otrzymywanego wynagrodzenia zasadniczego, płatna w dacie wypłaty wynagrodzenia zasadniczego. Wskazanym członkom zarządu Zgromadzenie Wspólników mogło również przyznać nagrodę w wysokości do 500%, biorąc za podstawę jej przyznania ich osobiste zaangażowanie w rozwój spółki polegające w szczególności na: zdobywaniu nowych rynków zbytu wyrobów, terminowy

bezawaryjny i bezreklamacyjny przebieg procesu produkcyjnego, uzyskanie dodatniego wyniku finansowego oraz posiadanie na ten cel środków finansowych. Premia miesięczna lub nagroda nie przysługiwała za okres usprawiedliwionej nieobecności z powodu choroby lub macierzyństwa, proporcjonalnie do okresu trwania tej nieobecności, a przez wynagrodzenia zasadnicze rozumiano łączną kwotę miesięcznych wynagrodzeń zasadniczych wypłaconych członkom zarządu w okresie, za jaki zostanie przyznana nagroda. Uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z tej samej daty (22 września 2004 r.), nr 2/09/2004, przyznano prezesowi zarządu - dyrektorowi naczelnemu oraz wiceprezesowi zarządu - dyrektorowi handlowemu nagrody w wysokości 500% wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za okres od 1 kwietnia do 30 września 2004 r.

Uchwałą z dnia 27 lutego 2006 r., nr 1/02/2006 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników postanowiło odstąpić od zasady określonej w pkt 1 ppkt 4 uchwały nr 1/09/2004 z dnia 22 września 2004 r. co do sposobu wyliczenia nagród za II, III i IV kwartał 2005 r. i wyjątkowo przyznać członkom zarządu nagrody w wysokości określonej kwotowo, tj. po 650.000 zł dla każdego z nich. Ustalona w ten sposób wysokość przyznanych nagród nie przekroczyła limitu nagrody liczonej od łącznej kwoty miesięcznych wynagrodzeń zasadniczych, wypłaconych członkom zarządu w okresie, za który nagroda była przyznawana (w przypadku zainteresowanego - przy nieuwzględnieniu w podstawie nagrody wynagrodzenia i zasiłku chorobowego pobranych za okres niezdolności do pracy od 1 kwietnia do 19 sierpnia 2005 r. - jej maksymalna wysokość wyniosłaby 910.624,65 zł [182.124,93 zł x 500%], natomiast w przypadku wiceprezesa zarządu J. C. - przy uwzględnieniu całego wynagrodzenia za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2005 r. - 1.876.860 zł [375.372 zł x 500%]). Uchwała ta weszła w życie z dniem przyjęcia i nie została zakwestionowana.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy ustalił, że postanowienia uchwały z dnia 22 września 2004 r. przewidywały proporcjonalne pomniejszenie nagrody za okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu choroby. Mechanizm wyliczenia premii był taki, że jeśli dana osoba korzystała ze zwolnienia lekarskiego, to do podstawy wymiaru nagrody wliczano wynagrodzenie zasadnicze z danego roku, bez wliczania do tej podstawy zasiłków chorobowych wypłaconych w tym okresie,

jak również „wynagrodzenia chorobowego” płaconego przez pracodawcę, a następnie ustalano 500% tak ustalonej podstawy, stanowiące maksymalną wysokość premii. Nagroda mogła być przyznana za cały rok lub za poszczególne kwartały. Od wypłaconych nagród rocznych lub kwartalnych odprowadzana była składka na ubezpieczenie chorobowe i taką składkę odprowadzono również od wypłaconej zainteresowanemu w listopadzie 2004 r. nagrody w kwocie 685.637,70 zł. W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim pracownikom wnioskodawcy nie przysługiwało żadne wynagrodzenie z tytułu stosunku pracy, a jedynie „wynagrodzenie chorobowe” lub zasiłek chorobowy. Dokonując wyliczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, jaki przysługiwał zainteresowanemu od 4 maja do 19 sierpnia 2005 r., wnioskodawca uwzględnił wynagrodzenie zasadnicze z ostatnich 12 miesięcy, premie miesięczne - od października 2004 r., które stanowiły 60 % wynagrodzenia, premie kwartalne wypłacane do października 2004 r., a także nagrodę za II i III kwartał 2004 r. Wnioskodawca uznał, że nagroda roczna stanowi składnik podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, gdyż nie przysługuje za okres pobierania tego zasiłku. Jej podstawę stanowi wynagrodzenie zasadnicze za okres, za który należna jest nagroda, pomniejszone o okres pobierania zasiłku chorobowego. W konsekwencji nagroda roczna w kwocie 685.637,70 zł została wliczona do podstawy wypłaconego zainteresowanemu zasiłku, który pomniejszył kwotę składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych u wnioskodawcy pracowników. Z kolei organ rentowy stwierdził, że wypłacony zainteresowanemu za sporny okres zasiłek chorobowy w kwocie 200.651,97 zł był świadczeniem wypłaconym bezpodstawnie, gdyż uchwałą nr 1/02/2006 zmieniono u wnioskodawcy zasady ustalania wysokości premii i postanowiono, że będzie ona ustalana kwotowo, bez jej pomniejszania na czas choroby. Zdaniem organu rentowego oznacza to, że skoro na wysokość premii nie ma wpływu nieobecność pracownika z powodu choroby, to premia ta nie może być uwzględniona w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy odwołał się do interpretacji art. 41 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: DZ.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa zasiłkowa)

dokonanej przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06 (OTK-A 2008 nr 5, poz. 85), wskazując, że wynika z niej, między innymi, obowiązek badania czy od danego składnika wynagrodzenia naliczono i odprowadzono składki. Dopiero w takiej sytuacji Zakład może mieć pewność, że uiszczenie składki od określonego składnika wynagrodzenia oznacza, iż pracownik do tego składnika wynagrodzenia nie ma prawa w okresie pobierania wynagrodzenia chorobowego lub zasiłku chorobowego. Zdaniem Sądu Okręgowego, skoro wnioskodawca uiszczał składki od nagród rocznych przyznawanych członkom zarządu, to prawidłowo zaliczył nagrodę za część roku 2004 do podstawy naliczania zasiłku chorobowego zainteresowanego. Nagroda ta nie przysługiwała zainteresowanemu za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim, co wprost wynika z przepisów ustalających reguły wypłaty tego świadczenia, tj. z postanowień uchwały nr 1/09/2004 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, która - zgodnie z art. 9 k.p. - jest źródłem prawa. Dalej Sąd pierwszej instancji wskazał, że z wykładni gramatycznej powołanej uchwały wynika, iż nagroda nie przysługuje za okres nieusprawiedliwionej nieobecności z powodu choroby, proporcjonalnie do okresu trwania nieobecności, a z podstawy naliczenia nagrody wyłączano otrzymywane wynagrodzenie za okres niezdolności do pracy i zasiłek chorobowy. Z art. 41 ustawy zasiłkowej wynika natomiast *a contrario*, że nagroda może stanowić składnik podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, jeżeli zasady wynagradzania przewidują zmniejszenie tej nagrody za okres pobierania zasiłku. W ocenie Sądu pierwszej instancji, nie doszło do zmiany uchwałą nr 1/02/2006 zasad określonych uchwałą nr 1/09/2004. Z tej pierwszej wynika jedynie, że dokonano zmiany sposobu rachunkowego wyrażania wysokości przyznanej nagrody i - zamiast określenia procentowego - przyjęto określenie kwotowe, nie zmieniając reguł przyznawania nagrody. Z protokołu Zgromadzenia Wspólników wynika, że zainteresowanemu z góry ograniczono nagrodę, odliczając kwotę otrzymanego zasiłku chorobowego i pobranego „wynagrodzenia chorobowego” oraz - dokonując wyliczenia maksymalnej wysokości nagrody - zróżnicowano podstawy ich ustalenia dla zainteresowanego i wiceprezesa zarządu, który nie pobierał świadczeń z tytułu niezdolności do pracy. W ocenie Sądu Okręgowego, okoliczność, iż wysokość nagród przyznanych członkom zarządu była

taka sama wynikała stąd, że wpłynęło na nią szereg czynników określonych w uchwale nr 1/09/2004. Przedmiotowa nagroda ma charakter mieszany - regulaminowy co do zasady jej przyznawania i uznaniowy co do wysokości. Nie jest zależna wyłącznie na długości okresu faktycznie przepracowanego przez członków zarządu, ale także od osobistego zaangażowania w rozwój Spółki każdego z członków zarządu z osobna. Z tego względu okres świadczenia pracy przez zainteresowanego i jego wkład w rozwój Spółki został oceniony wyżej niż wiceprezesa zarządu, mimo że ten ostatni nie przebywał na zwolnieniu lekarskim, a przyznanie nagród w takiej samej wysokości należało do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Wyrokiem z dnia 28 października 2009 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego od powyższego wyroku, dzieląc ustalenia i ocenę prawną dokonane przez Sąd pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny wskazał, że art. 41 ustawy zasiłkowej określa, które składniki wynagrodzenia podlegają wyłączeniu z podstawy wymiaru zasiłku chorobowego. Są to te składniki, co do których postanowienia układów zbiorowych pracy lub przepisy o wynagradzaniu nie przewidują ich zmniejszania za okres pobierania zasiłku. Zgodnie z art. 42 tej ustawy, do podstawy wyliczenia wynagrodzenia za czas choroby i zasiłku chorobowego wliczane są te składniki wynagrodzenia, które zostały wypłacone w okresie poprzedzającym „okres chorobowy”, czyli w przypadku zainteresowanego składniki wypłacone od 1 kwietnia 2004 r. do 31 marca 2005 r. Wobec uiszczania składek od nagrody rocznej przyznawanej przez wnioskodawcę członkom zarządu, należało zaliczyć nagrodę za część roku 2004 do podstawy naliczania zasiłku chorobowego zainteresowanego, co wynika z wiążącej interpretacji art. 41 ustawy zasiłkowej dokonanej przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06. Z kolei z będącej źródłem prawa (art. 9 k.p.) uchwały nr 1/09/2004 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników wynika, że nagroda roczna nie przysługiwała zainteresowanemu za okres, w którym przebywał na zwolnieniu lekarskim. Zasady obliczania nagród nie zostały zmienione uchwałą nr 1/02/2006 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 27 lutego 2006 r., gdyż z uchwały tej wynika jedynie, że dokonano zmiany sposobu wyrażania rachunkowego wysokości przyznanej nagrody i - zamiast

określenia procentowego - przyjęto określenie kwotowe, nie zmieniając przy tym reguł przyznawania nagrody. Wreszcie Sąd Apelacyjny wskazał, iż „Trybunał Konstytucyjny na gruncie art. 41 ustawy podkreślił, że w razie wątpliwości co do znaczenia określonych zapisów w przepisach zakładowych normujących wypłatę nagrody decydujące znaczenie ma fakt opłacenia od tego świadczenia składki na ubezpieczenie chorobowe”.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie: I. prawa materialnego, tj.: 1) art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a przez to uwzględnienie w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego (oraz wynagrodzenia, o którym mowa w art. 92 § 1 pkt 1 k.p.) wypłaconej zainteresowanemu w okresie 1 kwietnia do 19 sierpnia 2005 r. nagrody za II, III i IV kwartał 2005 r., mimo tego, że przepisy o wynagradzaniu obowiązujące u wnioskodawcy nie przewidywały, iż ten składnik wynagrodzenia (nagroda za II, III i IV kwartał 2005 r.) nie przysługuje w okresie pobierania zasiłku chorobowego; 2) ust. 1 uchwały nr 1/09/2004 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 22 września 2004 r., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a przez to przyjęcie, iż przepis ten określał samoistną podstawę wypłaty zainteresowanemu nagrody za II, III i IV kwartał 2005 r.; 3) ust. 4 uchwały nr 1/10/2002 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 października 2002 r. w sprawie zasad wynagradzania członków zarządu Spółki, w brzmieniu nadanym przez ust. 1 uchwały nr 1/02/2006 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników odbytego w dniu 27 lutego 2006 r., poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż uchwała nr 1/02/2006 dokonywała jedynie zmiany sposobu wyrażania rachunkowego wysokości przyznawanej nagrody, nie zmieniając zasad jej przyznania oraz przyjęcie, że nagroda nie miała charakteru uznaniowego; II. przepisów postępowania, a mianowicie: 1) art. 328 § 2 k.p.c., poprzez pobieżne dokonanie ustaleń faktycznych, a przez to także niedokonanie oceny wszystkich dowodów znajdujących się w aktach sprawy, co w każdym przypadku uniemożliwia zarówno wydanie orzeczenia odpowiadającego prawu jak również sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób odpowiadający stawianym mu w powołanym przepisie wymaganiom, co niewątpliwie musiało mieć istotny wpływ na wynik sprawy; 2) art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., poprzez - mimo wydania orzeczenia *meriti* –

niezajęcie w istocie merytorycznego stanowiska w odniesieniu do zgłoszonych w apelacji zarzutów, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż stwarzało jedynie pozory przeprowadzenia kontroli instancyjnej.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna jest usprawiedliwiona, aczkolwiek nie wszystkie zawarte w niej zarzuty mogą być uznane za zasadne.

Zarzuty obrazy przepisów postępowania są nieskuteczne już tylko dlatego, że skarżący, aczkolwiek powołuje się na wpływ zarzucanych Sądowi drugiej instancji naruszeń prawa procesowego na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), nawet nie podejmuje próby wykazania tej przesłanki, poprzestając na odwołaniu się do tez wyroków Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2002 r., I CKN 1465/00, z dnia 15 stycznia 2004 r., II CK 342/02 i z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CKN 392/01.

Niezależnie od tego należy stwierdzić, że art. 328 § 2 k.p.c. odnosi się wprost do uzasadnień wyroków sądu pierwszej instancji, a w postępowaniu apelacyjnym stosowany jest jedynie odpowiednio poprzez art. 391 § 1 k.p.c. Zatem dla skuteczności postawienia zarzutu jego naruszenia przez sąd drugiej instancji konieczne jest powiązanie go z przepisem stosowanym w postępowaniu odwoławczym, czego skarżący nie czyni. Nadto rozpatrywany przepis może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera wszystkich istotnych elementów bądź zawiera oczywiste braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną. Takich braków uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera. Zakres zastosowania art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w postępowaniu przed sądem drugiej instancji zależy od treści wydanego orzeczenia. W przypadku, gdy sąd odwoławczy oddalając apelację orzeka na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji, nie musi powtarzać dokonanych ustaleń i rozważań w zakresie oceny dowodów. Wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2008 r., I UK 84/08, OSNP 2010 nr 9-10, poz. 120 i orzeczenia tam powołane). Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu

swojego wyroku jednoznacznie dał wyraz temu, że podziela ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę dowodów.

Naruszenie art. 382 k.p.c. jest możliwe wówczas, gdy przy dokonywaniu ustaleń faktycznych oraz ocenie dowodów sąd drugiej instancji pominie część dowodów przeprowadzonych w sprawie. Zarzutu obrazy tego przepisu nie uzasadnia więc podnoszony przez skarżącego brak ustosunkowania się sądu odwoławczego do części zarzutów zawartych w apelacji. Obowiązek sądu drugiej instancji odniesienia się do zawartych w apelacji zarzutów wynika z art. 378 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Skarżący uzasadnia zarzut naruszenia tego przepisu niezajęciem przez Sąd Apelacyjny merytorycznego stanowiska w odniesieniu do zgłoszonych w apelacji zarzutów (bliżej w skardze kasacyjnej nieokreślonych) co do obowiązujących u wnioskodawcy uchwał określających zasady wynagradzania członków zarządu. Jest to twierdzenie nieuprawnione, gdyż Sąd odwoławczy zarzuty w tym zakresie rozpoznał, tyle że - dzieląc ocenę prawną Sądu pierwszej instancji - uznał je za niezasadne.

Usprawiedliwione są natomiast podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy zasiłkowej w brzmieniu obowiązującym przed dniem 12 listopada 2009 r., przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, jeżeli postanowienia układów zbiorowych pracy lub przepisy o wynagradzaniu nie przewidują zmniejszania ich za okres pobierania zasiłku. Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2008 r., SK 16/06 Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepis ten, rozumiany w ten sposób, że w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się wypłaconych pracownikowi - w okresie przyjętym do jej ustalenia - składników wynagrodzenia, od których pracownik ten uiścił składkę na ubezpieczenie chorobowe, a które nie są mu wypłacane w okresie pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby albo zasiłku chorobowego, jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał podkreślił słuszność dążenia ustawodawcy do wyeliminowania zarówno sytuacji, w której pracownik w razie choroby otrzymywałby podwójne świadczenia (zarówno z tytułu faktycznie wypłacanych składników wynagrodzenia

jak i tytułem wynagrodzenia chorobowego i zasiłku chorobowego), jak i sytuacji, w której świadczenia ze stosunku pracy, wyłącznie deklarowane, a w praktyce niewypłacalne, miałyby rzutować na wysokość tych świadczeń. Z tego względu Trybunał stwierdził, że sądy - rozstrzygające w przedmiocie należnego pracownikowi wynagrodzenia chorobowego i zasiłku - winny ustalać, które składniki wynagrodzenia były faktycznie wypłacane w okresie przyjętym do obliczenia przeciętnego wynagrodzenia i zasiłku (art. 92 § 1 i 2 k.p. i art. 36 ust. 1 w związku z art. 38 ust. 1 ustawy zasiłkowej), które składniki wynagrodzenia zostały faktycznie obciążone składką na ubezpieczenie chorobowe (§ 2 ust. 1 pkt 24 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm. w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) i do których składników wynagrodzenia pracownik zachował w rzeczywistości prawo w okresie pobierania wymienionych wyżej świadczeń (art. 41 ustawy zasiłkowej). Oznacza to z jednej strony, że - w ocenie Trybunału Konstytucyjnego - wypłacenie w okresie poprzedzającym niezdolność pracownika do pracy danego składnika wynagrodzenia i uiszczenie od niego składki na ubezpieczenie chorobowe oznacza, iż pracownik nie ma do niego prawa w okresie pobierania świadczeń przysługujących z tytułu niezdolności do pracy, a zatem składnik taki wchodzi do podstawy wymiaru wymienionych świadczeń, a z drugiej strony - że faktyczne wypłacenie tego składnika wynagrodzenia za okres pobierania wynagrodzenia chorobowego i zasiłku chorobowego wyłącza go z podstawy ich wymiaru.

Skarżący nie kwestionuje, że - w świetle postanowień pkt 4 uchwały nr 1/10/2002 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników wnioskodawcy z dnia 14 października 2002 r. w brzmieniu nadanym przez pkt 1 uchwały nr 1/09/2004 z dnia 22 września 2004 r. oraz opłacenia składki na ubezpieczenie chorobowe - wypłacona zainteresowanemu w okresie poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy nagroda za II i III kwartał 2004 r. podlegała wliczeniu do podstawy wymiaru wynagrodzenia chorobowego i zasiłku chorobowego przysługujących za okres od 1 kwietnia do 19 sierpnia 2005 r. Podnosi natomiast, że ten składnik

wynagrodzenia (nagroda) został następnie zainteresowanemu przyznany uchwałą nr 1/02/2006 z dnia 27 lutego 2006 r. i wypłacony za wskazany wyżej okres pobierania świadczeń przysługujących z tytułu niezdolności do pracy. Inaczej rzecz ujmując, skarżący zarzuca, iż zainteresowany w rzeczywistości zachował prawo do spornego składnika wynagrodzenia za okres pobierania wynagrodzenia chorobowego i zasiłku chorobowego, chociaż został on wliczony do podstawy wymiaru tych świadczeń. Istotna dla rozstrzygnięcia tej kwestii jest ocena postanowień uchwały nr 1/02/2006 z dnia 27 lutego 2006 r., mocą której Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników wnioskodawcy odstąpiło od zasady określonej w pkt 1 uchwały nr 1/09/04 z dnia 22 września 2004 r. „co do sposobu wyliczenia należnej nagrody za II, III i IV kwartał 2005 r. i wyjątkowo przyznało członkom zarządu (...) nagrody określone kwotowo”, ustalając ich wysokość na 650.000 zł dla każdego z nich. Sąd Apelacyjny uznał, że wskazaną uchwałą dokonano jedynie „zmiany sposobu wyrażenia rachunkowego” wysokości nagrody „i zamiast określenia procentowego, przyjęto określenie kwotowe, nie zmieniając przy tym reguł przyznawania nagrody”. Stanowisko to co najmniej wzbudza daleko idące wątpliwości.

Postanowienie pkt 4 uchwały nr 1/10/2002 w brzmieniu obowiązującym od 22 września 2004 r. jednoznacznie przewiduje pozbawienie członka zarządu prawa do nagrody za okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu choroby lub macierzyństwa, proporcjonalnie do okresu trwania tej nieobecności. Proporcjonalność to określony stosunek części do całości, co oznacza, że przysługująca za dany okres nagroda powinna podlegać zmniejszeniu w takim stosunku (proporcji), w jakim pozostaje okres niezdolności do pracy z powodu choroby do okresu, za który nagroda jest przyznawana. Jeżeli więc nagroda przyznawana jest za kwartał danego roku, a członek zarządu w tym kwartale nie przepracował żadnego dnia z powodu usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu choroby, to ten składnik jego wynagrodzenia za wskazany kwartał ulega zmniejszeniu o 100% (pracownik zostaje go pozbawiony w całości). Jeżeli natomiast członek zarządu nie przepracował ze wskazanej przyczyny części kwartału, za który przyznawana jest nagroda, wówczas jej wysokość ulega zmniejszeniu w takim stosunku (proporcji), w jakim pozostaje okres

usprawiedliwionej nieobecności z powodu choroby do okresu obejmującego cały kwartał.

Z niespornego stanu faktycznego wynika, że zainteresowany w okresie od 1 kwietnia do 19 sierpnia 2005 r. pobierał wynagrodzenie chorobowe, a następnie zasiłek chorobowy. Oznacza to, że z uwagi na niezdolność do pracy nie przepracował ani jednego dnia w II kwartale oraz ponad połowy III kwartału 2005 r. Mimo to uchwałą nr 1/02/2006 z dnia 27 lutego 2006 r. została mu przyznana (i faktycznie wypłacona) nagroda za II, III i IV kwartał 2005 r., a więc również za okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu choroby. W tym zatem ujęciu należy rozpatrywać zawarte w wymienionej uchwale postanowienie o „odstąpieniu od zasady określonej w pkt 1 ppkt 4 uchwały Nr 1/09/2004 z dnia 22 września 2004 r. co do sposobu wyliczenia należnej nagrody za II, III i IV kwartał 2005 r.”. Oznacza ono bowiem nie tylko odstąpienie od procentowego określenia wysokości nagrody na rzecz jej określenia kwotowego, ale w szczególności odstąpienie od „zasady co do sposobu wyliczania należnej nagrody” przy uwzględnieniu stosunku okresu trwania usprawiedliwionej nieobecności z powodu choroby do okresu, za jaki nagroda została przyznana.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze i odpowiednio stosowanego art. 108 § 2 k.p.c.